

๑

เสียงนกกาเหว่าซึ่งดังก้องแต่เช้ามีดบลูกให้เขาตื่นจากห้วงนิทรา แต่ท้องฟ้าที่เพิ่งจะเริ่มสว่างและดูสลัวอยู่เดิมที ทำให้ชายหนุ่มซุกหน้าลงกับที่นอนอีกครั้ง คราวนี้เขาใช้หมอนโปะไว้บนหัวโดยอุดหูทั้งสองข้างแล้วหลับต่อได้ แม้จะมีเสียงแซ่สนั่นของฝูงนกที่อาศัยทำรังนอนบนกิ่งต้นหว้าสูงใหญ่ริมฝั่งน้ำใกล้เรือนพัก ดังตามมาก็ตาม

แสงแรกของวันค่อย ๆ โผล่จับแนวขอบฟ้าด้านทิศตะวันออกเป็นสีทองอร่าม ตัดกับสีเขียวของทิวไม้ตามปากฝั่งคลอง เสียงนกแซ่คอยชาลงด้วยมันคงพากันออกไปหากิน สายลมพัดเอื่อย ๆ เข้ามาทางช่องหน้าต่างที่เปิดทิ้งไว้ พาความบริสุทธิ์สดชื่นลอดผ่านมานางพริ้วมายังคนทีนอนคุ้ยสบายอารมณ์

“ตูม...!” เสียงสนั่นอยู่ไม่ไกลทำให้เขาสะดุ้งพรวด เสียงนกกาที่เพิ่งเข้าไปถูกแทนที่ด้วยเสียงเหมือนลิงลักฝูงขึ้นไปขย่มอยู่บนกิ่งไม้ ชายหนุ่มชะโงกออกไปมองทางหน้าต่าง

กิ่งหว้าใหญ่ไหวพือใบ ใบที่คลุมครีမ်ทำให้เขาเห็นเจ้าลิงมีชีวิตบนกิ่งหว้านั้นได้ถนัดนัก แล้วร่างผอม ๆ ดำ ๆ ก็ทะยานลงสู่พื้นน้ำ ผิวน้ำแตกกระจายพร้อมกับเสียงตูม...นั่นคือ “คำตอบ”

ตูมที่สอง...สาม...แล้วก็สี่...ห้าตามมาเรื่อย ๆ

เขายืนทอดมองอย่างอ่อนใจ ดูเอาเถอะ...อุตุสำหรับความจ่อแจ้งในเมือง

ใหญ่มาพักพ่อนให้สบายใจ กลับต้องรีบลืมตาตื่นขึ้นมาแต่เช้า

เขามองร่างผอมดำเหล่านั้้นดำผุดดำว่ายอยู่ในสายน้ำสีน้ำตาลอ่อนซึ่งยังคงความใสสะอาด ลึกพักก็ตะเกียกตะกายป็นขึ้นไปตามกึ่งใหญ่ที่ทอดลงปริม่น้ำ ก่อนจะโหนตัวดำ ๆ เป็นเงาขึ้นไปบนกึ่งที่สูงกว่าเพื่อจะปล่อยตัวลอยละลือลงมาใหม่

เออ...ท่าจะสนุกดี เขานึกขึ้น ความว่างงุนดูจะหายไป น้ำกระเซ็นต้องแสงตะวันยามเช้าเป็นเกล็ดประกายทองระยับตา ช่างเป็นความงามที่ธรรมชาติสร้างสรรค์อย่างแท้จริง เออ...เขาเคยเห็นภาพเช่นนี้ในโฆษณาอยู่เหมือนกัน เด็กตัวดำ ๆ แก้วล่อนจ้อนพากันกระโดดลงน้ำ ดูมีชีวิตชีวา ชวนให้คนดูหวนคิดถึง ความสนุกสนานในวัยเยาว์ ที่ผ่านมาเขาไม่เคยได้สัมผัสชีวิตสนุกสนานเช่นนี้มาก่อนเลย

เขาหวังจะร้องทักทาย ทว่าเสียงโห่ดังราวกับทาร์ซานกลบเสียงเจี๊ยะจ้าว ทำให้เสียงที่กำลังจะเปล่งออกจากปากต้องซบงักไป คงเป็นตัวจำฝูงกระมัง... เขานึกสนุกยิ่งขึ้น...เสียงแหลมอย่างกับผู้หญิง มองเห็นตัวไม่ถนัด เห็นแต่เงาตะคุ่มอยู่บนกึ่งสูงเหนือขึ้นไป แรงขย่มดูจะมากกว่าเก่า และโดยไม่ตั้งใจหรือความพลาดพลั้งอะไรสักอย่าง เขาเห็นเงาดำนั้้นเสียหลักแวนแล้วร่วงพลอยลงสู่พื้นน้ำ เบื้องล่างอย่างไม่เป็นท่า

เสียงหัวร่อชอบบอชอบใจดังขึ้นเกรียวกราว ใต้ตัวที่นั่งเขลงอยู่บนกึ่งใหญ่ ชายน้ำท่าทำหัวเราะท้องคัดท้องแข็ง เขาเองก็พลอยขำไปด้วย และให้นึกเสียตายที่ไม่ได้เตรียมกลองเอาไว้ เพราะมันเป็นท่าเด็ดที่เป็นธรรมชาติอย่างสุด ๆ ที่เดียว

“เฮ้ย...ไฉน ไฉพวกลิงทโมน” เสียงตะโกนดังแทรกมาจากทิศทางอื่น เขาละสายตาจากร่างที่จมดิ่งลงไปใต้น้ำ เหลียวไปมองตรงปลายท่า ตรงนั้นปรากฏร่างท้วมของเจ้าของเสียงประกาศิตที่สะกดให้ทุกเสียงสงบลงได้ในฉับพลัน !

“ไป...ไปเล่นที่อื่น คุณหนูแกลจะนอน มาเล่นอะอะเจี๊ยะจ้าว”

ร่างที่พลบหายลงไปใต้น้ำนั้นคงโผล่ขึ้นมาทันได้ยินคำว่า “คุณหนู” เป็นแน่แท้ เสียงแหลมร้องอู...ฮู...ยาวจึงดังมาอย่างจงใจให้ได้ยิน

เขาเหลียวกลับมาพบดวงตากลมโตดำจัดราวกับเม็ดนิล ใบหน้าคล้ำแดด แลสะยืมเพียงน้อยนิด

“โตอย่างกับควาย ยังเป็นคุณหนู”

ชายหนุ่มสะอึงโฮย เจ้าพวกสมุนได้เฮเป็นคำรบสอง แถมเสียงดังกว่าเก่า คนที่ยืนอยู่ปลายท่าเต้นเร่า ๆ ราวกับถูกมดคันไฟกัด เหมือนว่าเป็นคนที่ถูก

เปรียบเทียบเสียเอง

“ตาย...! ไฉน แก่กว่าคุณหนูเป็นควายได้ไงหา ไอ้เด็กทโมน ไอ้พวกเด็กนรก ไอ้ลิงกลับชาติมาเกิด ไอ้...”

เสียงป้าสายใจตะโกนด่ายาวเหยียดไม่ซ้ำกันสักคำ คงได้เคยซ้อมปากกันอยู่บ่อยๆ คนถูกด่าลอยคอไม่รู้ไม่ชี้ เมื่อมองสบตากลมด่านั้น เขาเห็นรอยยิ้มหยันปรากฏขึ้นอีกครั้ง ก่อนจะแลบลิ้นยาวให้แล้วผลุบหายลงใต้สายน้ำ พวกพ้องพากันล่าทัพ วายกระจายตรงไปยังฝั่งตรงข้ามที่ดูห่างออกไปไม่น้อย

เขามองไม่เห็นวาทะที่ผลุบหายลงไปแล้วไปโผล่ขึ้นตรงไหน สายตายังคงมองตามหัวเล็ก ๆ ด่า ๆ หลายหัวที่ดำผุดดำว่ายห่างออกไป ขณะที่เสียงเจี๊ยวจ๊าวก็พลอยจางหายไปด้วย จนกระทั่งเห็นพรรคพวกทโมนตะกายขึ้นอีกฝั่ง ก็ให้หนักखा...ไอ้ตัวหัวหนาคงหัดดำที่ด้วยมาตั้งแต่ออกจากท้องแม่กระมัง ถึงได้ดำน้ำเก่งขนาดนี้ หรือในชีวิตที่ผ่านมาคงอยู่ในน้ำเสียเป็นส่วนใหญ่ นี่ก็คงจะตัวดำเป็นเหนียงละสิท่า...

เสียงป้าสายใจเงียบไป พร้อม ๆ ร่างท้วมตุ้ยหุ่ยของแกก็ไปจากตรงนั้นด้วย ป้าสายใจเลี้ยงเขามาแต่เล็กแต่น้อย แกจึงรักจึงหลงเขาเอามาก ๆ จำได้ว่าเมื่อถึงวัยที่เขาโตพอที่จะเข้าโรงเรียนได้ พ่อมารับตัวเขาเพื่อไปเรียนที่กรุงเทพฯ ป้าสายใจร้องให้ฟูมฟายเป็นวรรคเป็นแวร ขณะที่ผู้เป็นย่าของเขาแท้ ๆ คงนั่งยิ้มเฉย ‘โรงเรียนแถวนี้มีออกถม’ แกบ่นปนสะอื้น ‘ทำไมต้องไปเรียนไกล ๆ’ ‘ไกลที่ไหน...เรียนในกรุงเทพฯ ก็ไปอยู่กับพ่อกับแม่ของเขา’ ‘แต่มันไกลจากที่นั่นะคะคุณ’ ป้าสายใจแย้ง ‘แล้วใครจะคอยดูแล อาบน้ำ กินข้าว’

‘เขาก็ต้องมีคนของเขาสิ ลูกของเขาทั้งคน’
 ‘แต่ฉันเลี้ยงมาแต่เล็กแต่น้อยนะคะ’ ป้าสายใจเถียงทันควัน ดูท่าจะไม่ยอมขึ้นหน้าทีเดียว คุณย่าเลยจ้องหน้าแกแล้วถามอย่างช้า ๆ
 ‘แล้วหล่อนเป็นคนแบ่งออกมาหรือเปล่าละ’
 ‘แหม...คุณเกี’ ป้าสายใจเสียงอ้อลง ‘ให้โตกว่านี้ไม่ได้หรือคะ แล้วค่อยเอาไป’
 ‘ให้โตกว่านี้หรือโตเท่าไหน ยังไง ๆ เขาก็ต้องเอาของเขาไปอยู่วันยังค่ำ’
 คุณย่าเป็นคนแข็ง จึงไม่ยอมคล้อยตามเสียงคร่ำครวญของป้าสายใจ แม้อีกฝ่ายจะนำหูหน้าต่างเป็นเผาแต่ก็ตาม

‘เด็กมันถึงเวลาจะต้องเข้าโรงเรียนแล้ว อยู่กับเรา แม่เขาจะได้ว่าเลี้ยงลูกเขาไม่รู้จักโต เพราะหล่อนมัวแต่คอยเอาอกเอาใจลูกเขา โรงเรียนแถวนี้มีถมเถก็จริง

แต่มันเป็นโรงเรียนไม่มีเกรด ขึ้นให้ลูกเขาเรียนที่นี่ ภาษาประกิตจะไม่กระดิกหูเหมือนอย่างหล่อนไงเล่า' คุณย่าหัวเราะเสียงแปร่ง แล้วก็ลุกจากตรงนั้นเดินหายเข้าห้องพระไป ป้าสายใจยกผ้าเช็ดหน้าผืนเก่าเช็ดหน้าตาบ่อย ๆ เลิกขัดแย้งใด ๆ อีกต่อไป ได้แต่กอดหน้ากอดหลัง "คุณหนู" อยู่จนกระทั่งเด็กชายถูกพาลงเรือจากไป

เสียงเคาะประตูแผ่วเบาเพียงสองครั้ง ดูท่าคนเคาะคงจะลังเลใจอยู่ไม่น้อย ด้วยไม่มั่นใจว่าจะรบกวนเจ้าของห้องหรือไม่ เพราะนี่ก็ยังไม่ทันถึง ๗ โมงเช้าดี

"ผมตื่นแล้วอะ" ทักษ์ดนัยส่งเสียงออกไป และเขาก็เดาไม่ผิด...

"ป้าสาย"

"ตื่นแต่เช้าเลยนะคะคุณหนู" ป้าสายใจโผล่หน้าเข้ามาพริ้วด้วยรอยยิ้มพล่ไม่มีเค้าหน้าของหญิงสูงวัยร่างท้วมที่ยืนต้นเฝ้า ๆ ส่งเสียงเอ็ดตะโรอยู่ปลายท่าเมื่อสักครู่นี้เลยสักนิด

"เลิกเรียกผมว่าคุณหนูเสียทีสิอะ" ชายหนุ่มท้วงเบา ๆ ใบหน้าระบายด้วยรอยยิ้มเหมือนจิ้งจอก

"โตเป็นควายแล้ว"

"ตาย..." ทำลุ่มเสียงราวกับสาวน้อย "ไปฟังได้ไงคะ เด็กทโมนพวกนั้น เอาอะคะ ตื่นแต่เช้าก็ดีแล้ว จะได้ทานอาหารเช้าพร้อมคุณย่า"

จนแล้วจนรอด ไม่ว่าเวลาจะผ่านไปนานเท่าใด ป้าสายใจก็ยังคงปฏิบัติต่อเขาราวกับเป็นเด็กชายตัวน้อยอยู่เสมอเช่นเดิม ร่างตัวย่นๆเดินตรงไปหยิบผ้าเช็ดตัวมาส่งให้เขาร่วมกับรูนหลังให้เข้าห้องน้ำเป็นเชิงเร่งอยู่ในที ว่าไม่ควรจะโอ้อ้ออีกต่อไป

ทักษ์ดนัยเสียเวลาลอยอยู่ในห้องน้ำไม่นานเท่าไรนัก เพราะตระหนักดีว่าคุณย่ากำลังรอเขาอยู่ ไม่เช่นนั้นป้าสายใจคงไม่เดินมาตามแต่เช้าอย่างนี้ เพราะปรกติทุกครั้งที่เขากลับมาพักที่นี่ ป้าสายใจจะปล่อยให้เขานอนอย่างสบายใจจนสายโด้งโดยไม่ยอมให้ใครกรายกล้ำเข้ามารบกวนแม้แต่น้อย

และที่ผ่านมาเขาจะพักอยู่บนเรือนหลังใหญ่กับคุณย่า ส่วนเรือนเล็กชายน้ำนี้เป็นเรือนหลังใหม่ที่เพิ่งปลูกสร้าง คุณย่ามีเหตุผลของท่านว่า

'เด็กหนุ่ม ๆ เขาก็ต้องการโลกส่วนตัวของเขา บนเรือนใหญ่มันวุ่นวาย'

'วุ่นวายอะไรกันนักหนาอะ' ป้าสายใจจงขา 'บนเรือนนี้ก็มิแต่คุณกับบิฉัน'

ไม่เพียงกังขาในใจ ทว่าสีหน้านั้นก็สื่ออาการงุนงงอย่างน่าสงสาร

‘อ้อ...นั่งมะลิวัลย์อีกคน แต่นั่งนั้นก็ไม่น่าเห็นมันจู้จี้จ้านอะไร วัน ๆ ชลุกอยู่แต่ในครัว’

‘ก็หล่อนยังโงะ ที่วุ่นวาย’ คุณย่าว่าหน้าตาเฉย ป้าสายใจเลยหันมามัน ค้อนควักให้อย่างงอน ๆ แต่ก็ไม่ต่อปากต่อคำอะไรอีก เพราะมีแต่จะเข้าตัว

ชายหนุ่มพออกพอใจกับความคิดของคุณย่า และครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่เขา ได้มาเห็นเรือนเล็กที่สร้างเสร็จได้ไม่นาน และป้าสายใจก็เห่อมากกว่าเขา คอยลอบต่อโทรศัพท์ไปรายงานความคืบหน้าไม่เว้นแต่ละสัปดาห์ เร่งให้เขามาดูตั้งแต่ยังไม่ทันจะเสร็จดี

ในห้องไม่มีป้าสายใจอยู่แล้ว ที่หลับที่นอนถูกจัดเก็บเรียบร้อย แม้รูปร่างของแกนบ้านจะยังท่วมจัด แต่ก็ยังคงไว้ซึ่งความกระฉับกระเฉงว่องไว รวมถึงความสะอาดรอบคอบเป็นระเบียบ หน้าต่างด้านทิศตะวันออกติดลากล่องถูกเปิดโล่งทั้งสองบาน ปลอ่ยให้แสงแดดส่องลงยังที่นอนพอดี คนที่อยู่บ้านนอกมักเป็นเช่นนี้ ชอบเอาที่นอนฝั่งแดดและเปิดห้องให้โปร่งโล่ง ไม่ชอบอับทึบ ทักษัตน์ยจำได้ว่า คุณย่าและป้าสายใจไม่ชอบที่จะไปนอนค้างที่บ้านในกรุงเทพฯ ของพ่อเลย แม้บ้านช่องจะใหญ่โตมโหฬาร ปลูกอยู่กึ่งกลางรั้วรอบของพื้นที่กว่า ๒๐๐ ตารางวา หน้าบ้านมีสนามหญ้ากว้างซึ่งปลูกต้นไม้ราคาแพงอย่างดงาม แต่บ้านทั้งหลังก็ปิดหมด ถึงมีหน้าต่างแต่มันก็ไม่เคยถูกเปิดออกและเป็นกระจกเสียมากกว่าครึ่ง เนื่องจากติดเครื่องปรับอากาศ

‘อึดอัด ปิดหมดอย่างนี้ จะเอาอากาศที่ไหนหายใจ’ หญิงชราบนพุ่มฟ้า สายหน้าดึก เป็นตายอย่างไรก็คงอยู่ไม่ได้ แต่ยังไม่วายรักษาน้ำใจคนชวน

‘คนแก่ ๆ ที่คุ้นเคยกับอากาศบ้านนอกอย่างแม่นั้นก็เป็นอย่างนี้แหละ ไม่ค่อยชอบหรือแอร์ มันเย็น ๆ ตะกรันตะครอย่างไรวีลล’

จากระเบียงหลังของเรือนเล็ก ทักษัตน์ยก้าวเดินไปตามทางดินทุบเรียบโรยทับด้วยกรวดก้อนเล็กตลอดแนว สองข้างทางเดินมีไม้ดอกประเภทขึ้นง่ายให้ดอกเร็วและไม่ต้องการการดูแลมากนักออกดอกสลบสีงามไสวไปตลอดทาง ถัดเข้าไปเป็นต้นไทรทองที่ปลูกเป็นทรงพุ่มทั้งระยะทางยักย้ายอย่างมีศิลป์

เรือนใหญ่ของคุณย่าเป็นเรือนโบราณยกพื้นใต้ถุนสูงโปร่ง อาจดูมีตึบไปบ้างตามลักษณะเรือนหลังใหญ่และเก่าแก่ รอบบ้านมีไม้ใหญ่อายุนับร้อยปีขยายกิ่งก้านปกคลุมอยู่ทั่วไป

เมื่อเขาก้าวพ้นบันได หญิงสูงวัยนั่งรอเขาอยู่ก่อนแล้วตรงระเบียงด้านหนึ่ง ซึ่งตั้งโต๊ะไม้มะค่าขัดเงาไว้บนตัวใหญ่ที่เขาคุ้นเคย

“วันนี้ตื่นแต่เช้า” เสียงคุณย่าทักขึ้นก่อน “เอ...หรือว่าแม่สายใจเขาไปปลูก” สายตาคนแก่ชำเลื่องแลไปสบตาคนที่รู้ตัวว่าถูกสัพยอก

“อิฉันไม่ได้ปลูกสักหน่อย”

“ไม่ปลูกก็เหมือนปลูก ฉันเห็นหล่อนไปยืนเอ็ดตะโรอะไรที่ทำน่าเสียงดัง คับคั่ง”

“อ๊วย ! ว่าเช่นนั้น” บ้าสายใจทำลุ่มเสียงสับตะบ๊ิง เมื่อคุณหนูของแกนั่งลงตรงหน้า “คุณ” ของแกเรียบร้อยแล้ว แกก็ตรงเข้าตักข้าวใส่จานให้อย่างกระวีกระวาด นางสาวมะลิวัลย์ที่ยืนลับ ๆ ล่อ ๆ เตรียมจะเข้ามาปรนนิบัติ จึงต้องหลบฉากออกไป เพราะบ้าสายใจรับเอามาเป็นหน้าที่เสียเอง

“ก็หรือไม่จริง”

“ก็ไอวัน...กับไอพวกโหม่นปามันมาเอ็ดกันแข็งแซะ จะไม่ให้อิฉันกำราบมันได้ใจ แค่นี้มันก็ได้ใจจะแยะแล้ว”

“ใครกันครับ ไอวันนี่” ทักษิณัยเพิ่งเอ่ยขึ้นเป็นคำแรก ข้าวหอมมะลิอ่อน ๆ สังกลิ่นหอมกรุ่น ทั้งกลิ่นของข้าวและกลิ่นของดอกมะลิสดที่วางเรียงอบอยู่ในหม้อ ทำให้รู้สึกชื่นใจและอบอุ่นอย่างประหลาด ถ้าเป็นที่กรุงเก่า อาหารเข้าคืออาหารง่าย ๆ ตามวัฒนธรรมฝรั่ง คุณพ่อของเขาจะรับเพียงกาแฟถ้วยเดียว คุณแม่ต้มน้ำผลไม้ อาจมีขนมปังเพิ่มบ้างเพียงเล็กน้อย แต่หากมาค้ำที่นี่ เช้าวันไหนเขาไม่ทานข้าวจะต้องถูกเอ็ดเป็นเรื่องใหญ่

‘เกิดเป็นคนไทย อยู่เมืองไทย มันต้องกินข้าว เมืองเราเป็นเมืองอยู่ข้าวอยู่น้ำ ข้าวปลาอุดมสมบูรณ์ ไปเดาะเลียนแบบฝรั่งกินนมกินเนย มันก็ต้องไปอยู่เมืองฝรั่งโน่น’

วิถีชีวิตที่นี้ยังคงดำเนินไปอย่างไทย ๆ สงบเรียบ ไม่เร่งรีบ อาหารเข้าจึงยังเป็นสิ่งจำเป็นที่ไม่อาจละเลย ทุก ๆ เช้าหลังจากใส่บาตรตอน ๖ โมงครึ่ง อีก ๑ ชั่วโมงต่อมาจะเป็นเวลาอาหาร

กึ่งตัวโตในซามเปลดขนาดกลาง น้ำซุ้นสีแดงส้มเจือด้วยเห็ดฟางผานบาง มีพริกชี้หูสวนนุปรอยตามด้วยผักชีสด ควั่นยังกรุ่น นี่แหละซามโปรดของทักษิณัยจะมาที่นี่สักกี่ครั้ง อาหารขึ้นโต๊ะจะต้องไม่พ้นกุ้งแม่น้ำต้มยำ จานถัดไปเป็นผัดผักรวมมิตรและไข่ตุ๋น

“ลูกสาวแม่พิมลเขาละ ไฉนนี่ ลูกสาวคนเล็ก เกะกะเงไปเรื่อย ไม่เหมือนเจ้าพี่ชาย เจ้านั่นตั้งใจเรียนดี ความประพฤติเรียบร้อย อีกไม่กี่ปีก็จบแล้วล่ะมั้ง”

“บ้านคงอยู่ใกล้ ๆ กับเรา” ชายหนุ่มถามไปเรื่อยเรื่อย ไม่ได้ใส่ใจอะไรนัก แม้จะกระหวัดถึงดวงตาโตแจ่มแจ๋วนั้นอยู่บ้างก็ตาม

“ไม่ใกล้หรอกค่ะ” ป้าสายใจสอดขึ้น ดูท่าทางจะไม่ใคร่ลงรอยกับเจ้าของนามนี้สักเท่าไร “ก็คุณย่าของคุณหนูซิคะ ไปจ้างเจ้าพิมายมันมาดูแลสวน เจ้านี่เลยถือโอกาสเข้านอกออกในบ้านเราสบายไป”

“เข้านอกออกในที่ไหน” หัวคิ้วของคุณย่าขมวดเข้าหากันอย่างไม่สบอารมณ์ “เด็กมันชอบมาเก็บลูกหว้ากิน มาเล่นน้ำ มางมกั๋ง เปี้ยวปาวอยู่สักเดี๋ยวก็น่าไป ฉันไม่เห็นว่ามันจะน่ารักอย่างที่ตรงไหน”

“บางทีก็เป็นฝรั่ง มะกอก มะม่วง ชมพู่ แล้วแต่ว่าจะไรมันจะผลิดอกออกผลออกมา”

“เราก็ไม่ได้เก็บขาย เก็บกินบ้างก็ไม่มาก เด็กมาเก็บกินจะเป็นอะไรไป ทั้งไว้พวกนกกา มันก็พากันมาจิกกินอยู่ดี ไม่ว่าคนหรือนก เราก็นึกว่าทำทานได้ทั้งนั้น”

คุณย่าเป็นคนใจบุญใจกุศล ชอบทำทาน และมักไปถือศีลที่วัดในทุกวันพระ เรียกสวนไร่นาที่มีคุณย่าก็แบ่งให้คนเช่าบ้าง ส่วนแปลงใหญ่ที่ปลูกบ้านอยู่นี้ เดิมผลไม้ในสวนหลังบ้านเคยสร้างรายได้ให้ปีหนึ่ง ๆ โชอยู่ แต่มาหลายปีหลังคุณย่าควบคุมลูกจ้างให้ดูแลไม่ไหว ก็เลยปล่อยปละละทิ้งให้รกร้างเสียเป็นส่วนใหญ่ ที่ยังให้ดอกออกผลอยู่บ้างก็ปล่อยให้พวกเด็ก ๆ เข้ามาเก็บกินได้ตามใจชอบ

นี่คือวิถีชีวิตเรียบง่ายของคนวัยไม่ใกล้ฝั่งอย่างคุณย่า ชายหนุ่มรู้สึกศรัทธา ทั้งคิดจะยึดถือไว้เป็นเยี่ยงอย่างในอนาคตข้างหน้าด้วย แต่ในความคิดของนักธุรกิจอย่างพ่อและแม่ของเขา ที่ดินแปลงนี้ของคุณย่าพร้อมจะเปลี่ยนมือได้ทุกเมื่อ หากถึงวันที่ท่านสิ้นบุญไปแล้ว

“ตั้งใจจะมาอยู่สักกี่วันกันล่ะ” คุณย่าถามขึ้น แต่ก็อย่างที่ไม่ใส่ใจอะไรนักกับคำตอบ ทุกสิ่งทุกอย่างเป็นไปตามกฎธรรมชาติ มีแต่กมิตับ คนรุ่นใหม่ไม่มีใครทนอยู่กับความสงบเสียบนาเบื่อนี้ได้นานนักหรอก และตั้งแต่หลานชายจากไปอยู่กับพ่อแม่ของเขาตั้งแต่วัยเด็ก แม้จะกลับมาเยี่ยมบ้าง แต่ก็ไม่เคยได้อยู่นาน ๆ

“ครั้งนี้ตั้งใจว่าจะอยู่สัก ๒-๓ สัปดาห์” ชายหนุ่มตอบ “ปิดภาคเรียนผมไม่ได้ลงซัมเมอร์ พอได้เห็นคุณย่าสร้างเรือนเล็กให้ต่างหากก็เลยกล้าที่จะให้เพื่อน

ตามมาเที่ยวอยู่ด้วยหลายวัน”

เพื่อน ๆ ของเขาหลายคนอยากตามมาเที่ยวบ้านสวนของคุณย่าหลายคราแล้ว แต่เขาไม่เคยกล้าพามาค้างแรม เพราะแต่ละคนอาจทำให้คนแก่หัวใจวายได้

“ตามสบายเถอะ” คุณย่าเอ่ยอนุญาตโดยไม่ต้องคิด “เรื่องอาหารการกินจะเอาอะไรก็มาเบิกเงินกับย่า แม่มะลิวัลย์เขาก็บริการคล่องอยู่หรอกนะ ไอ้เรื่องอาหารฝรั่งของคนยุคใหม่ก็ต้องไปลองซักซั่มดู ว่าเขาพอทำอะไรได้มั่ง”

เมื่อคุณบัวหลวงรวบซื้อเนื้อส้ม แม่สายใจก็เป็นอันเลื่อนวุ่นในลูกมะพร้าวมาตรงหน้าทันที

“ครับ...คุณย่า” พอเหลือบตามองคนแก่อีกคนก็เห็นยิ้มแย้มอย่างยินดี ไม่ว่าชายหนุ่มจะทำอะไร ก็จะต้องดีในสายตาป้าสายใจไปเสียทั้งหมด

อยู่ที่นั่นนอกจากนอนแล้วก็ไม่มีกิมอะไรทำจริง ๆ ด้วย จะคุยกับคนแก่ก็ไม่รู้จะสรรหาอะไรมาคุยได้มากมาย ส่วนผลไม้หลังบ้านก็ดูจะกรำง และป้าสายใจก็ไม่ยอมให้เขาเหยียบย่างเข้าไป กลัวว่าจะเจอเงี้ยวเขี้ยวขอต่าง ๆ นานา เขาอยากจะทำบอกแกสก็ร้อยครั้งว่า เขาอายุ ๒๐ กว่าแล้ว ไม่ใช่ไอ้หนูวัยเตาะแตะอย่างที่แกเคยเลี้ยงชนิดแทบจะเอาเชือกผูกติดเอวกันไว้ทีเดียว

ในที่สุดเขาก็ได้แต่นอน खेलอยู่ที่เรือนเล็กชายน้ำนั้นเอง นึกถึงเจ้าพวกเด็กทโมน กลางวันอย่างนี้พวกเขาหายไปไหนกันหมดนะ ไม่ยกมาเล่นน้ำ เขาเดินเบือ ๆ ลงไปนั่งริมตลิ่ง หย่อนขาลงไปแกว่งเล่น น้ำใสเย็นน่าชื่นใจจริง ๆ...นี่มันจะตกลงเกินไปหรือเปล่า ถ้าเขาจะลองกระโดดน้ำเล่นดูบ้าง

แค่นี้ก็ภาพก็ให้รู้สึกฆ่าตัวเองจนต้องหัวเราะออกมา ภาพเด็กหนุ่มตัวโตโหนขึ้นไปบนต้นไม้แล้วกระโดดทิ้งตัวลงมา แล้วก็รีบตะเกียกตะกายขึ้นไปใหม่เพื่อที่จะกระโดดลงมาอีก...แน่ละ ใครได้เห็น จะต้องมองว่าเขาน่าแขง ๆ

เอ...หรือว่า... สายตาซุกซนชำเลืองมองเรือเปาะลำเล็กที่ผูกอยู่ปลายท่า ซึ่งมีพายาวางอยู่พร้อมสรรพ เกิดมาเคยแต่ขับเรือยนต์ ไอ้เรือพายนี่แก่ ๆ กัง ๆ ตอนหัดหลายครั้งขณะมาพักที่นี่ แต่ก็ไม่เคยได้เรือสักที ลำคลองกว้างและยาวไกลทำให้ชายหนุ่มนึกสนุก ในเวลาต่อมาจึงปรากฏภาพชายหนุ่มหน้าตาดี ผิวพรรณขาวสะอาด มีท่าทางเก๋ ๆ กัง ๆ อยู่ในเรือลำน้อยที่หมุนวนอยู่กลางลำน้ำไหลเอื่อย ซึ่งพาทั้งคนทั้งเรือลอยไปได้เรื่อย ๆ ชายหนุ่มพยายามคัดท้ายคัดหัวให้มันไปข้างหน้าอย่างตรงทาง แต่เรือเจ้ากรรมก็คอยแต่จะทมิโน้นตำนีให้ต้องวนวนอยู่ตลอด

เรือไหลตามน้ำไหลออกไปเรื่อย ๆ แต่เขาไม่พบความสนุกได้อย่างที่ใจคิด จะชื่นชมกับธรรมชาติริมสองฝั่งคลองก็ไม่ได้ เพราะมันแต่่วนอยู่ที่หัวเรือท้ายเรือ ซึ่งทำอย่างไรก็ยังปิดไปเปล่าอยู่นั่นเอง แสงแดดที่คิดว่าไม่แรงนัก มาตอนนี้ก็จุก รู้สึกว่ามันร้อนจนเหงื่อไหลย่อยตามหน้าตาเนื้อตัวจนแทบจะเปียกแฉะ

“หัดพายเรือรี พ่อหนุ่ม” เสียงทักทายจากเบื้องหลัง

“ครับ...” ทักขี้นัยหันมาฉีกยิ้มกว้าง แล้วก็ต้องหุบปากทันทีเมื่อเห็นเจ้าของเสียง

คนที่ดัดเสียงทักทายเขาทำท่าขบขันตัวงอโดยใช้มือกุมท้องไว้ หัวเราะชนิดที่ไม่มีเสียงลอดออกมา มองดูก็รู้ว่าตั้งใจล้อเลียนเขา

“แเก่แดด...” เขาบ่นพึมพำ ใบหน้าชุ่มเหงื่อขมวดมุ่นด้วยมีอารมณ์ เขากำลังเหนื่อย แล้วก็เริ่มหิว แล้วเด็กแเก่แดดนี่ก็ไม่รู้ไหลมาจากไหน มาล้อเขาเล่นให้ต้องโมโหเข้าไปอีก รู้จักก็ไม่เคยรู้จักมาก่อนด้วยซ้ำ แต่เมื่ออีกฝ่ายเสียปากหมวกที่คลุมหน้าขึ้นไปนิด ดวงตากลมโตดำสนิทดูนั้นสะกิดใจเขาขึ้นมาทันที...มันดวงตาของเด็กโหมเมื่อนั้น

เรือลำเล็กที่เจ้าเด็กแเก่แดดนั่งชันเข่าอยู่ มันช่างเล็กยาวเพรียวราวกับเรือที่พระเจ้าพายบินหบาต เด็กชายตัวดำผู้ทำหน้าที่ฝีพายท่าทางคล่องแคล่วชำนาญ อยู่ไม่น้อย เพราะทันทีที่เจ้าตัวหัวหน้าทำท่าโบกมือ มันก็จ้วงฝีพาย เพียงไม่กี่ทีเรือลำนั้นก็พุ่งทะยานผ่านหน้าเขาไปอย่างงดงาม ไม่อืดอาดเช่นเรือของเขา

พอนึกได้ว่าน่าจะขอความช่วยเหลือ เรือลำน้อยนั้นก็ไปไกลจนหลุดโค้งหายไปแล้ว เขาถอนใจใหญ่ หหมดแรงจะหันหัวเรือพายกลับบ้าน เพราะพยายามอย่างไรเรือมันก็ไม่ยอมจะกลับตามใจ มีแต่จะไหลแก้ ๆ กัง ๆ ไปตามน้ำ ไกลจากบ้านออกไปทุกที

โมโหในความอุตริของตนเองจนต้องลงนอนแผ่บนพื้นเรือ ช่างเถอะ...มันจะลอยไปถึงไหนก็ช่าง ขอนอนพักเอาแรงสักครู่ ประเดี๋ยวมีใครผ่านมาจะคอยดักเรียกเพื่อจ้างวานให้เขาพาไปส่งให้ที่ ความคิดนี้น่าจะเข้าท่า ถ้าไม่เพ้อฝันว่าเขาผลอผลอยหลบลึงทันทีที่หลังถึงพื้นเรือ

ตะวันรอนลงเกือบจะลับทิวไม้ เสียงนกเล็ก ๆ ร้องจิบ ๆ อยู่บนกิ่งไม้เหนือร่างเขาขึ้นไปเพียงเล็กน้อย ชายหนุ่มหยิบบ้างมองอย่างงุนงงอยู่สักครู่จึงขยับตัวเรือให้ยาวจนเขาพวา ในเรือนี้...นี่เขาผลอหลบลึงอยู่ในเรือนี้หา ชายหนุ่มนอนนิ่ง

พบทวนอยู่สักพักก็ใจหายวาบ นี่เขาเผลอหลับจนเย็นย่ำขนาดนี้ เวลาผ่านไปหลาย ชั่วโมง ตายละหว่า...เรือลอยมาติดถึงไหนกันนี้ บ้านนี้ที่บ้านคงปวนไปกันหมดแล้ว โดยเฉพาะป้าสายใจ

“อ้าว...คุณหนู”

เขาสะดุ้งโหยง ดูเอาเถอะ แค่คิดก็เล่นเอาประสาทหลอนเขียวหรือ เสี่ยง ป้าสายใจดังอยู่ใกล้ ๆ ได้อย่างไร เขาเหลียวหน้าเหลียวหลังเล็กน้อย ป้าสายใจ โผล่หน้าอยู่ตรงหน้าต่าง หัวเราะคิก

“พิเรนทร์จริง นึกยังงี้ถึงได้ลงไปนอนในเรือ”

เขายังคงนั่งงงอยู่อย่างนั้น เสี่ยงป้าสายใจดังต่อมา

“ขึ้นมาเถอะคะ ได้เวลาอาหารเย็นแล้ว ประเดี้ยวคุณย่ารอนะคะ” แล้วคนพูด ก็ผลุนหน้าหายจากหน้าต่าง เขาสะดุ้งหน้าไล่ความมึนงง ก็นั่นมันหน้าต่างบ้านเขา นี่นา แล้วนี่เขากลับมาอยู่ใกล้ ๆ บ้านได้อย่างไรละ มองดูผักตบชวาที่ลอยอยู่ กลางคลอง ก็ยังคงลอยเอื่อยไปตามทิศทางเก่า แล้วทำไมเรือของเขากลับลอยย้อน มาติดอยู่ที่โคนต้นหว้าข้างบ้านตัวเองได้ ยิ่งคิดยิ่งหงุดหงิดใจ เขาคว้าไม้พายเพื่อ จะกลับไปเทียบท่าขึ้นบ้าน แต่เรือเจ้ากรรมเหมือนญกอะไรดิ้งอยู่

อ้อ...มีเชือกผูกไว้กับกิ่งหว้าใหญ่นี้เอง เขาเอื้อมมือไปแก้ปม แทะบอยาก จะหัวเราะออกมาดัง ๆ

ทักษ์ดนัยก้าวขึ้นไปบนเรือนใหญ่เมื่อท้องฟ้าเริ่มมืดมากแล้ว บนเรือนมีได้ เปิดไฟสว่างแจ้งไปทั้งหลังอย่างี่ควรเป็น ได้แต่เปิดเฉพาะจุด และแต่ละจุดก็ เป็นการเลียนแบบตะเกียงรั้วเสียมากกว่า คุณย่าไม่ชอบเปิดแสงนีออนสว่างจ้า ทั้งที่ติดเอาไว้ทั่วบ้าน ท่านจะเปิดใช้ในเวลาจำเป็นเท่านั้น เขารู้สึกทิวจนเสบท้อง ที่โต๊ะอาหารคุณย่ายังคงนั่งรอเขาอยู่อย่างอารมณ์ดี ข้าวในจานยังไม่พรวง นั่นทำให้ เขารู้สึกเสียใจที่ผิดเวลาไปมากกระทั่งผู้ใหญ่ต้องหิ้วท้องรอ

เมื่อนั่งลงเรียบร้อย ป้าสายใจก็ทำท่าจะเข้ามาจัดแจงอีกตามเคย ทว่า คุณย่าของเขาท้วงเสียก่อนว่า “ให้เขาช่วยตัวเองจะดีกว่า คุณหนูของหล่อนโตเป็น หนุ่มจนจะมีเมียได้อยู่แล้ว”

ป้าสายใจเลยหันมามันออกไป ชายหนุ่มตักข้าวจากโถดินเผาสลักลวดลาย อ่อนช้อยใสในจานของตน กับข้าววันนี้มีแกงส้มปลาช่อนกับสายบัว ปลาสดใส เกลือตากแห้งย่างไฟรุ่ม ๆ แล้วทุบจนตัวพองวางเรียงไว้ในจาน

“คุณย่าคงหิวแะนะฮะ เลยเวลามาตั้งนาน” เขาออกตัวอย่างเกรง ๆ รู้ตัวว่าผิด แต่สีหน้าของผู้อาวุโสกลับมีแววขัน

“ไปไหนมาล่ะเรา”

“ตั้งใจว่าจะพายเรือเล่นสักประเดี้ยว พอดีเพลินจนเย็นไปหน่อย” เขาหัวเราะเสียงกร่อย ก้มหน้าตักข้าวเข้าปาก คุณย่าช่วยแกะปลาสดใส่จานให้

“แล้วไปเจอนั่งหุ่วน้ำเข้าที่ไหน”

มือที่ตักน้ำแกงส้มชะงัก เขามองหน้าคุณย่าอย่างจงน คุณย่ารู้ได้อย่างไรว่าเขาพบกับเจ้าเด็กเหลือขื่อนั้น

“เห็นลากเอามาส่ง นึกอยู่แล้วเชียว ตั้งแต่ที่แกพายเรือเก้ ๆ กัง ๆ ออกไป อีตอนไปนะพอไหวอยู่หรอก เพราะไปตามน้ำ แต่อีตอนกลับ ย่อมองแล้วก็ยังไม่ออก” แล้วคุณย่าก็หัวเราะ

“ลากมาส่ง...” เขาพิมพ์ และโดยไม่เกรงเสียมารยาท เขาลุกขึ้นไปเกาะราวระเบียงตรงจุดที่คุณย่ามักใช้นั่งพักผ่อนยามกลางวัน แล้วมองตรงลงไป

จริงนั้นแหละ...จากจุดนี้สามารถมองเห็นความเป็นไปในคลองได้โดยสะดวก ข้อข้องใจหายไปสิ้น

ยายเด็กนั้นลากเรือเขามาผูกไว้ตรงกิ่งหว้า...ร้ายกาจจริงเชียว จะช่วยเหลือกันทั้งที จะปลุกให้รู้ตัวหน่อยก็ได้ แล้วก็ให้นึกสมเพชตัวเอง ถ้ายายเด็กนั้นไม่ช่วยลากเขากลับมาเสียก่อนในขณะที่เขาเผลอหลับไป ป่านนี้ทั้งคนทั้งเรือจะไปลอยเฝ้า้งตั้งอยู่ที่ไหนหนอ...